

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122205344
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4122205344.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Kostolanskej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v spore žalobkyne: T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XXX, Z., právne zastúpená: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, IČO: 36 833 533, proti žalovanému: P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XXX, Z., právne zastúpený: JUDr. Pavol Gráčik, advokát, Farská 40, Nitra, IČO: 51 721 554, o vylúčenie z užívania nehnuteľností, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 36C/46/2022-148 zo dňa 2. marca 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa pôvodne domáhala vylúčenia žalovaného z užívania nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v katastrálnom území V. P., a to rodinného domu so súp. č. XXX na parc. č. XXXX/XXX, na adrese L. XXX/XXX, XXX XX Z. a následne súdom pripustenou zmenou žalobného návrhu sa domáhala obmedzenia žalovaného z užívania rodinného domu na dobu 5 rokov. Druhým výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. Posledným výrokom súd prvej inštancie zrušil neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 19C/25/2022-21 zo dňa 31.03.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/37/2022-49 zo dňa 13.05.2022.

2. V odôvodnení uviedol, že posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, ako aj vykonal dokazovanie listinami a zistil, že dňa 24.03.2022 podala žalobkyňa trestné oznámenie, o čom bolo vystavené potvrdenie OO PZ Nitra - východ pod č. XX.XX/XXX. Dňa 24.03.2022 o 12:50 bolo vydané OO PZ Nitra-východ č. p. XX.XX/XXX potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija žalovaného na dobu 14 dní, ktoré prevzal žalovaný osobne o 13:00 hod. s tým, že sa bude zdržovať na adrese X. X., Z.. Podľa lekárskej správy zo dňa 24.03.2022 o 13:49, vystavenej FN Z. UPS traumatológia, mal žalobkyňu napadnúť a zbiť manžel - sotil ju do zárubne, udrela si hlavu, pohrýzol ju do ľavej ruky, stlačil jej pravé zápästie. Dňa 26.04.2022 F. K. uviedla žalobkyňa, že ich nerozvedli, lebo povedala, že sa nechce rozviesť. Býva napätá, má stres, nevie spať, cíti strach, úzkosť. Časti obj. sa uvádza, že ide o dysforickú reakciu na matrimom (manželstvo), konflikt, na ktorom má svoj významný podiel,... Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 31.03.2022, o 9.40 hod, č. k. 19C/25/2022-21 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil žalovanému, aby nevstupoval do rodinného domu so súp. č.

XXX, postaveného v kat. úz. V. P. na parc. č. XXXX/XXX, na adrese L. XXX/XXX, Z.; aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami nekontaktoval žalobkyňu; aby sa nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 50 m s určitými výnimkami. Zároveň nariadil žalobkyni podať žalobu na trvalé vylúčenie žalovaného z užívania nehnuteľností. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 13.05.2022, o 14.30 hod, č. k. 7Co/37/2022-49 bolo uznesenie súdu prvej inštancie v časti nevstupovania do rodinného domu a v časti povinnosti žalobkyne podať žalobu vo veci samej, na trvalé vylúčenie žalovaného z užívania nehnuteľností, potvrdené. V časti nekontaktovania žalovaného žalobkyňou bolo zmenené tak, že bolo zamietnuté a v časti nepribližovania bola vzdialenosť z 50 m zmenená na 20 m. Podľa výpisu z LV č. XXX, k. ú. V. P., je žalovaný výlučný vlastník nehnuteľností, pozemkov parc. CKN ako parc. č. XXXX/XXX a XXXX/XXX, pričom právny vzťah k stavbe súpisné číslo XXX na parc. č. XXXX/XXX je evidovaný na LV č. XXXX. Titulom nadobudnutia nehnuteľností je RI XXX/XX. Podľa výpisu z LV č. XXXX sú strany sporu evidované ako bezpodieloví spoluvlastníci rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na parc. č. XXXX/XXX (Z XXX/XXXX). Dňa 14.04.2022 podala žalobkyňa na OO PZ Nitra - východ oznámenie o porušovaní povinností nariadených neodkladným opatrením, v ktorom uviedla, že žalovaný dňa 06.04.2022 si bol zo schránky na adrese L. XXX/XXX, Z., vyzdvihnúť poštové zásielky. Schránka sa nachádza menej ako 50 m od rodinného domu, čím porušil povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím. Dňa 12.04.2022 o 13:41 vnikol za prítomnosti žalobkyne do rodinného domu a začal si brať údajne jeho veci. Upozornila žalovaného, že nemá vstupovať do rodinného domu, pričom ten mal povedať, že o ňom nemá vedomosť. Kontaktovala políciu, prišli okolo 14:00 do domu 2 policajné hliadky. Predložila policajtom uznesenie o neodkladnom opatrení. Policajti reagovali vlačne, zostali na mieste a asi 1 a 1/2 hodiny osobne prihliadali, ako si žalovaný z rodinného domu v jej prítomnosti berie všetok možný majetok, zatiaľ čo ona sa triasla od strachu. O neodkladnom opatrení mal žalovaný vedomosť. Uviedla, že sa necíti bezpečne. Z výpisu hovorov žalovaného bolo možné zistiť, že dňa 12.04.2022 o 13:42:57 kontaktoval žalovaný č. XXXXXXXXXXXX (korporatívna sieť MV SR), hovor trval 00:04:35. MV SR, OR PZ Nitra v správe zo dňa 14.10.2022 uviedlo, že dňa 12.04.2022 o 13:42 bol prijatý hovor na linku 158 osobou T. L., ktorá žiadala na adresu jej pobytu hliadku polície, nakoľko sa tam mal nachádzať jej manžel P. L., ktorý tam mal zákaz vstupu. V čase o 13:53 P. L. telefonicky oznámil, že sa dostavil na adresu L. XXX/XXX, Z., pre svoje veci, kde mu manželka oznámila, že má predbežné opatrenie súdu o zákaze priblíženia, o ktorom on nevedel. Na miesto sa dostavila hliadka, vec preverila, avšak na mieste nebolo možné hliadkou overiť právoplatnosť súdu. P. L. si vzal svoje osobné veci a z miesta odišiel. Podľa lekárskej správy z 24.03.2022 F.. B. uviedla, že P. E. bola dňa 04.01.2022 ošetrovaná na ambulancii, bola napadnutá známou osobou, a to v oblasti vlasov. Manželstvo strán sporu bolo uzatvorené dňa XX.XX.XXXX a rozvedené bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 23.08.2022, č. k. 7Pc/4/2022-120. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.08.2022. V rámci konania vo vyjadrení zo dňa 17.03.2022 žalobkyňa uviedla, že s návrhom na rozvod nesúhlasí, občasné hádky nie sú podľa nej dôvodom na rozvod manželstva. Sama na pojednávaní dňa 22.03.2022 uviedla, že nevidí dôvod na rozvod. Na pojednávaní dňa 23.08.2022 už s návrhom na rozvod manželstva súhlasila. Rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 03.10.2022, č. OU-NR-O sa konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, vyhrázaním sa ujmom na zdraví na blízkej osobe, ktorého sa mal dopustiť žalovaný tým, že dňa 23.03.2022 v poobedňajších hodinách v rodinnom dome na L. XXX/XXX, Z. - P. mal po predchádzajúcej slovnej výmene názorov fyzicky napadnúť žalobkyňu takým spôsobom, že ju mal pohryznúť do ľavej ruky a odstrčiť od seba, následkom čoho mala naraziť pravou časťou tváre do zárubne dverí, čím jej mali byť spôsobené zranenia, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie s dobou liečenia do 7 dní; následne ju mal hodinu po incidente v spálni domu sotiť na posteľ, vyjsť na ňu, vyhrážať sa jej, že ju zabije, rozštvrtí, popri tom jej mal držať pravú ruku a na ľavej ruke mal kľáčať a vzápätí na to jej mal dať vankúš na tvár a presne nešpecifikovaný čas na tvári podržať, čím mal u žalobkyne vzbudiť dôvodnú obavu o jej život, zastavilo z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa konalo, nebolo obvinenému z priestupku preukázané. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 27.09.2022, č. k. 18Pc/7/2022-77 bol medzi stranami sporu schválený zmluvný mier, podľa ktorého sa žalovaný ako osoba povinná na výživné zaviazala žalobkyni ako ešte svojej manželke zaplatiť sumu 1 000 eur v splátkach po 200 eur. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.10.2022. Dňa 28.06.2022 žalovaný spolu s p. E. ako nájomcovia uzatvorili zmluvu o nájme, predmetom ktorej je nájom bytu č. XX, X.p., bytový dom so súp. č. XXX, vchod X, LV č. XXXX, k. úz. C., a to na obdobie od 01.07.2022 do 30.06.2023.

3. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 126, § 144, § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj § 217 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") a tiež článkom 20 ods. 1 a 3 Ústavy SR.

4. Podľa výpisov z listov vlastníctva mal súd prvej inštancie preukázané, že rodinný dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu ako manželov, pričom pozemok, na ktorom sa dom nachádza, patrí spolu s ďalším pozemkom okolo domu, do výlučného vlastníctva žalovaného. V konaní tiež bolo nesporné, že manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom, právoplatným ku dňu 26.08.2022. Týmto dňom zaniklo BSM manželov, pričom ku dňu rozhodovania súdu nebolo BSM vyporiadané dohodou a ani nebol podaný návrh na jeho vyporiadanie súdnou cestou. Predmetom sporu bola dôvodnosť žaloby, pričom súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba ani v zmenenom znení nie je dôvodná. Vyšetrovanie udalostí v dôsledku oznámení žalobkyne boli ukončené, pričom žalovaný nebol ani v jednom z nich uznaný vinným a to ani len zo spáchania priestupku. Práve konanie o skutku, na podklade ktorého bolo nariadené aj neodkladné opatrenie, bolo správnym orgánom zastavené z dôvodu, že spáchanie skutku nebolo žalovanému ako obvinenému z priestupku preukázané. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal na ust. § 193 CSP posledná veta, kedy je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti. Súd v danom prípade mal za to, že konanie žalovaného nebolo voči žalobkyni preukázané. Pokiaľ išlo o incident zo dňa 12.04.2022, na ktorý sa odvolávala žalobkyňa, súd napriek oznámeniu OR PZ Nitra (čl. 88), mal z výpisov hovorov žalovaného preukázané, že na linku 158 volal žalovaný o 13:42:57 a priamo za účasti hliadky prišiel k rodinnému domu a za ich asistencie si vzal osobné veci a následne odišiel. Nemal preukázané, že by žalovaný porušil neodkladné opatrenie dňa 06.04.2022, keď si mal podľa žalobkyne prísť vyzdvihnúť poštové zásielky z poštovej schránky. V tomto smere žalobkyňa neuniesla bremeno tvrdenia. Rovnako tak v konaní nebolo hodnoverne preukázané, že by došlo k napadnutiu p. E. zo strany žalobkyne. V tomto smere žalovaný neuniesol bremeno tvrdenia. S poukazom na právne posúdenie následne súd prvej inštancie bol toho názoru, že poskytnutie ochrany je podmienené splnením dvoch podmienok, okrem násilia musia byť splnené podmienky, že bývanie - spolužitie sa stane neznesiteľným a násilie alebo hrozba smerovalo voči osobám v zákone uvedeným (blízka osoba, ktorá býva s násilníkom v danej nehnuteľnosti, ktorej vykázania sa voči násilníkovi z užívania domáhali v tomto spore). Nehnuteľnosti neboli po rozvode manželstva medzi stranami sporu vyporiadané a nenastala ani fikcia vyporiadania vzhľadom na krátky čas od rozvodu manželstva. Žalovaný sa v predmetných nehnuteľnostiach trvalo nezdržoval od decembra 2021, čo uviedol nielen on sám, ale aj svedok F. L.. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že na Vianoce 2021 chcel žalovaný odísť z domu, ale bránili mu v tom žalobkyňa, ako aj syn F.. Najskôr býval žalovaný aj u sestry na X. v Z. a následne od júla 2022 býva v prenajatom byte spolu s priateľkou. V tomto spore bolo povinnosťou - dôkazným bremenom zo strany žalobkyne preukázať, že došlo k psychickému alebo fyzickému násiliu žalovaného, resp. s prihliadnutím na vyššie uvedené, že naďalej je tu teda hrozba takéhoto násilia aj v budúcnosti. Zákon zakotvil podmienku, že konanie jedného z manželov spôsobuje neznesiteľné spolužitie, čo treba chápať tak, že pomery v dome druhému manželovi nedovoľujú nehnuteľnosť pokojne užívať bez strachu o svoju osobu a bez strachu o život a zdravie ostatných členov domácnosti. Vylúčenie z užívania domu znamená, že súd rozhodne, že druhý manžel a teda aj spoluvlastník nemôže užívať dom a zakáže mu vstup do domu. Právo v takomto prípade musí chrániť slabšiu stranu a aj za cenu zásahu do vlastníckeho práva dať možnosť, aby sa riešili právne situácie takým spôsobom, aby ten z manželov, ktorý zasahuje do práva druhého na pokojný a zdravý život, bol obmedzený aj v takých právach, ako je právo spoluvlastníka na užívanie, resp. spoluužívanie domu. Nakoľko ide o pomerne veľký zásah do práv spoluvlastníka, súd v tomto smere vykonal dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu.

5. Ustálil, že v konaní nebolo bezpochyby preukázané psychické a fyzické násilie u žalobkyne, preto sa súd zamerl na preukázanie neznesiteľnosti ďalšieho užívania so žalovaným a obavy pre samotnú žalobkyňu. Vo vzťahu ku skutkom z výpovedí žalobkyne nebolo preukázané, že by po tom, čo bol vykázany žalovaný z užívania predmetnej nehnuteľnosti v ďalšom období, pociťovala hrozbu a strach, resp. že by tento čin na nej zanechal následky sprevádzajúce zdravotnými problémami, pre ktoré by bola napr. v starostlivosti odborníka. Žalobkyňa na jednej strane v žalobe tvrdila, že vzťahy medzi stranami sporu boli po väčšinu manželstva štandardné a že k zmene došlo posledný rok. Taktiež najskôr nesúhlasila s rozvodom manželstva, pričom ešte dňa 17.03.2022 podľa nej občasná hádky neboli dôvodom na rozvod a žiaden rozvrat medzi nimi ako manželmi nenastal. To isté potvrdila aj na pojednávaní, konanom dňa 22.03.2022. Až na základe incidentu zo dňa 23.03.2022, v rámci ktorého sám žalovaný potvrdil, že žalobkyňu uhryzol (ostatné tvrdenia poprel), zmenila žalobkyňa svoje tvrdenia a začala tvrdiť, že bola už dlhodobo zo strany žalovaného týraná, urážaná. Tieto skutočnosti podľa názoru súdu ale neboli hodnoverne preukázané. V konaní boli vypočuté obe deti strán sporu, ktoré opisovali

obdobie spolužitia s rodičmi. Napriek tomu, že možno niektoré tvrdenia, najmä svedka F. L. vyznievajú tak, že žalovaný mal žalobkyňu biť a mala mať z neho strach, na druhej strane sa ale dostávajú do rozporu s jeho tvrdeniami o tom, že sám bránil žalovanému, aby opustil domácnosť napr. cez Vianoce 2021. Taktiež obaja svedkovia (P. K. a F. L.) popísali jednotlivé udalosti rozdielne a s poukazom na dĺžku manželstva strán sporu išlo o niekoľko udalostí, ktoré súd nevyhodnotil tak, že by žalobe mal vyhovieť.

6. Okrem toho súd prvej inštancie do odôvodnenia rozsudku uviedol, že v priebehu konania musel žalobkyňu viackrát upozorniť, aby sa nevyjadrovala, keď súd vypočúval svedkov. Priamo pri výsluchu svedkyne P. K. žalobkyňa po položení otázky jej právnym zástupcom svedkyňi, či bola osobne prítomná pri konflikte medzi stranami sporu, samotná žalobkyňa, bez toho, aby bola vyzvaná súdom na vyjadrenie, uviedla, áno.

7. Žalobkyňa podľa názoru súdu prvej inštancie pociťovala iba subjektívnu obavu z možného konania žalovaného voči nej, avšak bez konkrétneho dôkazu. Súd mal preukázané, že mimo jediného incidentu zo dňa 23.03.2022, v dôsledku ktorého došlo nakoniec k nariadeniu neodkladného opatrenia, sa medzi stranami sporu neodohral žiadny iný incident, ktorého existencia by bola hodnoverne žalobkyňou preukázaná. Pokiaľ išlo o udalosť z 12.04.2022, tak túto tiež nemožno považovať za takú, ktorá by preukazovala splnenie podmienok podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Na strane žalovaného mal súd preukázaný nový partnerský vzťah, pričom mal s partnerkou zabezpečené spoločné bývanie v prenajatom byte. Z dokazovania mal súd tiež preukázané, že vzťahy medzi t. č. už bývalými manželmi do obdobia roku 2021 boli štandardné, medzi stranami sporu boli aj hádky, ale ako to uviedla svedkyňa P. K., to bolo pre ich rodinu ako to mala možnosť od malička pozorovať, bežné. Táto sama svedkyňa potvrdila, že podľa nej rodičia sa mali už rozviesť dávno, pretože to medzi nimi nefungovalo. Z výpovedí žalobkyne a ani detí strán sporu ako svedkov nebolo podľa záveru súdu preukázané psychické a fyzické násilie, v roku 2021 nastal v rodine stav, kedy sa končil medzi stranami sporu manželský zväzok vyúsťujúci do hádok. Z dokazovania nevyplývalo, že by žalovaný nadmieru požíval alkohol. Práve pre rozvrátenie manželských vzťahov žalovaný už nechcel žiť v rodinnom dome a ako sám on ako aj svedkyňa E. uviedli, od decembra 2021 býval u svojej sestry. Súd tak v konaní komplexne zhodnotiac výpovede strán sporu, ako i svedkov, nemal preukázanú takú intenzitu agresie a správania sa žalovaného voči žalobkyňi, ktoré by viedlo súd k jeho obmedzeniu užívania rodinného domu na dobu 5 rokov. Bolo minimálne zvláštne, že žalobkyňa, ktorá bola podľa nariadeného neodkladného opatrenia zviazaná podať žalobu na trvalé užívanie žalovaného z užívania nehnuteľností, v priebehu konania sama navrhla zmenu žalobného petitu iba na obmedzenie užívania. Pokiaľ žalobkyňa tiež poukazovala na jednotlivé konania žalovaného, išlo o jej subjektívny pocit v snahe zachovať stav užívania ako doposiaľ, teda aby dom užívala iba ona, pričom nemožno opomenúť, že žalovaný je výlučným vlastníkom pozemkov tak pod rodinným domom, ako aj okolo neho a práve v dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia bol obmedzený aj v užívaní svojich nehnuteľností, keďže mu v prípade ich užívania hrozilo porušenie zákazu približovania sa k žalobkyňi. Tvrdenia žalobkyne, ako aj detí strán sporu ako svedkov o obave žalobkyne boli všeobecné, súd nemal preukázané konkrétne objektívne skutočnosti, ktoré by mohli obavy žalobkyne potvrdiť alebo viesť súd k záveru o dôvodnosti ňou uvádzaných obáv strachu, pre ktorý by mal súd žalovaného obmedziť z užívania rodinného domu. Obavy detí strán sporu, vypočutých ako svedkov, súd posúdil taktiež ako subjektívne bez väčšej dôkaznej hodnoty, keďže obaja už dlhšiu dobu nežili s rodičmi v domácnosti. Súd zároveň výpovede detí strán sporu, hlavne svedka F. L. (i keď výpovede oboch neprinesli žiadne skutočnosti ohľadne násilia alebo hrozby násilia žalovaného voči žalobkyňi), vyhodnotil sčasti ako tendenčné v snahe pomôcť žalobkyňi ako svojej matke voči žalovanému, voči ktorému pociťovali hnev v dôsledku rozpadu manželstva zavineného práve ním ako ich otcom. Za takto ustáleného skutkového stavu obmedzenie žalovaného z užívania domu sa javilo ako neprimeraný zásah do jeho práv a pre neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou súd prvej inštancie podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol.

8. Nad rámec uviedol, že samotný svedok F. L. potvrdil to, čo uviedol aj žalovaný, a to tú skutočnosť, že žalovaný nebýval trvale so žalobkyňou v spoločnej domácnosti od decembra 2021. Bolo pritom tiež pravdou, že žalovaný natrvalo odišiel z domu až potom, čo bol vykázaný z obydlija, ale práve toto tvrdenie je podporné pre zamietnutie žaloby, pretože týmto nie je v spore splnená podmienka spolužitia strán sporu, ktorá je nevyhnutná pri uplatnení § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dokonca sama žalobkyňa viackrát uviedla, že spolužitie so žalovaným sa stalo neznesiteľným po incidente zo dňa 23.03.2022, odkedy už ale spolužitie strán sporu neexistovalo. Tomu svedčí aj fakt, že žalovaný sa nikdy nepokúšal bezdôvodne do domu vstúpiť, žije svoj nový život a so žalovanou má nevyriešenú len otázku

vyporiadania BSM. Záverom tiež súd zdôvodnil nevykonanie dokazovania navrhnutého žalobkyňou, a to výsluch svedkyne V. K. a ani dokladmi o tom, že žalobkyňa vyhľadala pomoc psychológa a psychiatra, a to z dôvodu, že súd mal dostatočne zistený skutkový stav vo veci, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania, pretože by musel pojednávanie odročiť. Súd dospel k záveru, že takto navrhnuté dôkazy by nezrejmili žiadne nové významné okolnosti veci, pri navrhnutej svedkyňi by išlo možno o ozrejmienie nejakých situácií, ktoré by s ohľadom na vykonané dokazovanie nemalo vplyv na výsledok sporu, keďže uvedená svedkyňa so stranami sporu nežila v domácnosti. Pokiaľ ide o navrhnuté dokazovanie zo strany žalovaného (výsluch svedkov, prítomných dňa 12.04.2022), tak súd nepovažoval za dôležité vykonať tieto dôkazy, pretože mal o udalosti dostatočné informácie nielen od strán sporu, ale aj od polície. Právny zástupca žalovaného nakoniec na ich vykonaní ani netrval.

9. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že žalovaný bol v konaní procesne úspešný v celom rozsahu, súd mu preto priznal voči žalobkyňi nárok na plnú náhradu trov konania. Strany sporu v priebehu konania nenavrhli a ani súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovanému nepriznať.

10. S poukazom na § 336 ods. 1 a 4 a § 335 ods. 1 CSP súd prvej inštancie rozhodol aj o zrušení neodkladného opatrenia, ktoré vydal súd prvej inštancie dňa 31.03.2022, č. k. 19C/25/2022-21, ktorým nariadil neodkladné opatrenie v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 13.05.2022, č. k. 7Co/37/2022-49.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie včas podaným odvolaním napadla žalobkyňa, nakoľko sa s ním nestotožnila a považovala ho za nesprávny, vytykajúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. h), f), e) CSP.

12. Vytykala nesprávne právne posúdenie existencie spoločnej domácnosti, pričom mala za to, že v konaní bolo nesporným, že žalovaný približne od decembra 2021 pravidelne prespával aj inde ako v nehnuteľnosti, to však v žiadnom prípade neznamená, že by už v tom čase opustil spoločnú domácnosť, ako to v napadnutom rozhodnutí nelogicky vyhodnotil súd. V čase od decembra 2021 až do vydania uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia žalovaný stále trávil väčšinu času v nehnuteľnosti, mal k nej voľný prístup, mal tam (a dodnes má) zapísaný trvalý pobyt a nachádzali sa v nej takmer všetky jeho osobné veci, ktoré si bol prevziať až po vydaní uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia. Len skutočnosť, že občas trávil noci s priateľkou aj mimo nehnuteľnosti v žiadnom prípade neznamenajú, že by viac s ňou v inkriminovanom čase netvoril spoločnú domácnosť. Zdôraznila teda, že žalovaný z nehnuteľnosti neodišiel na základe slobodného prejavu vôle, ale nútene, keďže v prípade, že by sa do nehnuteľnosti dostavil, spáchal by tým trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Pokiaľ by teda prijala absurdnú logiku súdu z napadnutého rozhodnutia, potom by každá týraná žena, ktorá by sa najskôr domáhala ochrany prostredníctvom uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, by následne nemohla byť úspešná v konaní vo veci samej, z dôvodu, že súd násilnému manželovi už pred tým zakázal vstup do spoločnej domácnosti, čoho následkom mala táto spoločná domácnosť zaniknúť. Vzhľadom na uvedené mala za to, že podmienka spoločnej domácnosti v čase rozhodovania, ako aj všetky ďalšie podmienky na vydanie rozhodnutia o obmedzení žalovaného z užívania nehnuteľnosti boli v konaní splnené.

13. V ďalšom bode žalobkyňa vytykala, že súd nelogicky a tendenčne vyhodnotil všetky dôkazy výlučne v prospech žalovaného, na základe čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedla, že už prílohou k žalobe boli fotografie a lekárske správy, ktoré preukázali vážne a viditeľné zranenia, ktoré jej žalovaný spôsobil svojím útokom zo dňa 23.03.2022. Zároveň citovala aj niektoré vyjadrenia svedkyne P. K. a svedka F. L. a mala za to, že obaja svedkovia zhodne vypovedali, že boli svedkami násilného správania sa žalovaného voči jej osobe, jeho vyhrážok zabitím a svedok F. L. bol viac krát dokonca priamym aktérom násilných útokov voči jej osobe, keď sa snažil žalovanému zabrániť, aby ju celú doudieral päšťami. Bolo úplne nepochopiteľné, že súd na podklade takýchto svedeckých výpovedí dospel k záveru, že k psychickému ani fyzickému násiliu nedošlo, ale išlo len o jej subjektívne domnienky. Vytykala, že súd bez akéhokoľvek relevantného dôvodu vyhodnotil výpovede priamych svedkov za tendenčné a to z dôvodu, že títo chceli podľa záverov súdu údajne potrestať žalovaného za to, že sa s ňou rozviedol. Tento záver súdu je ničím nepodložený a svojvoľný, nakoľko obaja svedkovia uviedli, že vzťah so žalovaným majú dobrý. Obaja svedkovia podľa žalobkyne nevypovedali tendenčne, ale

naopak pravdivo, presne o tom, čo zažili a vnímali svojimi vlastnými zmyslami. Následne žalobkyňa ozrejmovala niektoré vyjadrenia svedkov (správanie v rodine, Vianoce 2021). Zhrnúc uvedené bola toho názoru, že dôkazná situácia ohľadom násillia zo strany žalovaného bola v čase vydania napadnutého rozhodnutia oveľa silnejšia, ako v čase vydania právoplatného uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, nakoľko okrem listinných dôkazov sa aj výpoveďou očitých svedkov preukázalo, že domáce násillie bolo zo strany žalovaného pravidelné a dlhotrvajúce.

14. V poslednom bode vytýkala nevykonanie dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností a to, že z osobných výpovedí svedkyne P. K. a svedka F. L. následne vyplynula opodstatnenosť výsluchu svedkyne V. K., keďže svedok F. L. uviedol, že táto bola priamou svedkyňou fyzického útoku a svedkyňa P. K. uviedla, že sa ju žalovaný pokúša prostredníctvom jej otca ovplyvniť, aby proti nemu nevypovedala na súde. Svedkyňa V. K. teda mohla preukázať, že žalovaný sa dopúšťa kolúzneho konania. Keďže po svedeckých výpovediach žalovaný akékoľvek násillie popieral a súd avizoval, že domáce násillie a ani následky domáceho násillia nemá za preukázané, navrhla, že do konania predloží lekárske správy od psychiatra, ktoré preukážu, že následkom násillia zo strany žalovaného mala aj psychické problémy, na ktoré sa musela liečiť. Zhrnúc uvedené mala za to, že v prípade, ak súd nemal z dovtedy vykonaných dôkazov dostatočne preukázané, že žalovaný sa k nej správal násillne, bolo vykonanie uvedených dôkazov úplne kľúčové. Súd však svojvoľne tieto návrhy zamietol, aby v napadnutom rozhodnutí uviedol, že v konaní neuniesla dôkazné bremeno.

15. Záverom sa vyjadrila k zrejmej nespravodlivosti výroku o povinnosti nahradiť trovy konania, pretože aj v prípade, ak by súd neposúdil jej žalobný návrh ako dôvodný, považovala za nespravodlivé, aby ju súd zaviazal k úhrade trov konania žalovanému len preto, že sa po dlhých rokoch rozhodla voči jeho násillnému správaniu brániť na súde. Mala preto za to, že v tomto prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by aj v prípade neúspechu vo veci samej nemala byť zaviazaná k úhrade trov konania žalovanému.

16. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v odvolaní navrhla odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a obmedzil žalovaného z užívania nehnuteľnosti na dobu 5 rokov.

17. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že z rodinného domu odchádzal pomerne často už od decembra 2021, čo je preukázané aj zhodnými tvrdeniami jeho a jeho syna. Tieto tvrdenia sú v rozpore s odvolacími námietkami žalobkyne, preto nebol opodstatnený a ani preukázaný záver prezentovaný žalobkyňou, že mali mať spoločnú domácnosť až do obdobia, kedy mal byť na základe neodkladného opatrenia vykázaný zo spoločnej domácnosti. Ani konštatovanie, že mal údajne minimálne jedenkrát porušiť výroky v rámci neodkladného opatrenia, nie je pravda, s čím sa podľa neho dôsledne vysporiadal aj súd. Okrem toho mal za to, že záver súdu prvého stupňa je správny. Súd jasne uviedol v znení napadnutého rozsudku, že takéto správanie sa musí byť sústavné, dlhodobé alebo závažnej intenzity. Tieto faktory však neboli preukázané. Výpovede detí boli značne ovplyvnené jednostrannou náklonnosťou k matke a navyše v jednotlivých konfliktoch si deti strán konania vzájomne odporovali. Zdôraznil, že na jeho osobu nikdy nikto z jeho rodiny nezavolať políciu. Ak teda aj prišlo k nejakému fyzickému konfliktu, ktorý priznal, takéto konanie ešte nie je možné považovať za konanie takej intenzity, ktoré by predstavovalo podklad pre aplikáciu § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Takéto jeho konanie nebolo dokonca vyhodnotené ani ako priestupok. Bolo nutné uviesť, že žalobkyňa skutočne v tejto časti neuniesla dôkazné bremeno. Ohľadom nevykonania ďalších dôkazov, poukázal na to, že súd vyšiel vysoko v ústrety žalobkyňi, keď vykonal časť dôkazov ňou navrhnutých na prvom pojednávaní aj napriek tomu, že žalobkyňa absolútne nereagovala na výzvu súdu a nevyjadrila sa k jeho vyjadreniu k žalobe, neuviedla skutkové tvrdenia, neoznačila ďalšie dôkazy na vykonanie dokazovania a hrubo tak zanedbala svoje povinnosti súvisiace s koncentráciou konania. Súd preto aj nad rámec možností, ktoré boli dané pasivitou žalobkyne vykonal dokazovanie výsluchom ich detí, ktoré boli s nimi omnoho viac, než ich vnučka a teda vo vzťahu k tomu, či boli naplnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, boli ich výpovede relevantnejšie, avšak v konečnom dôsledku neosvedčili tvrdenia žalobkyne. Čo sa týkalo lekárskeho správ, na ich doloženie mala žalobkyňa dostatok času, preto bol toho názoru, že postup súdu bol správny. Ak mala žalobkyňa akékoľvek listinné dôkazy na podporu svojich tvrdení, tak mala možnosť predložiť ich počas celého konania, prípadne aj počas iných konaní, ktoré medzi nimi prebiehali. Ani v jednom konaní však takéto dôkazy nepredložila. Mal za to, že žalobkyňa sa nemá spoliehať na to, čo vyplynie z výsluchov ňou navrhnutých svedkov a v nadväznosti na to všeobecne označovať akési lekárske správy, s ktorými nevedno či disponuje a ktoré ani nijako

nesúvisia so svedeckými výpoveďami svedkov. Bol toho názoru, že súd bol plne oprávnený nevykonať navrhované dokazovanie a postupoval správne, ak zamietol návrhy na vykonanie dokazovania. Záverom sa stotožnil aj s výrokom, ktorým mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Bol toho názoru, že v tomto prípade neboli naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa. Nebolo možné hodnotiť postup žalobkyne ako dôvodný odkazom na to, že dôvodne osvedčila svoje tvrdenia v rámci konania o vydanie neodkladného opatrenia. Navrhol preto, aby súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

18. Podaním zo dňa 09.06.2023 súd prvej inštancie zaslal žalobkyňu vyjadrenie žalovaného s tým, aby sa k nemu vyjadrila v lehote 10 dní. Výzvu žalobkyňa, prostredníctvom právneho zástupcu, prevzala dňa 12.06.2023, avšak do 22.06.2023 (uplynutia lehoty) písomné vyjadrenie nepodala. Zaslala až vyjadrenie zo dňa 28.06.2023, doručené dňa 03.07.2023, ktoré bolo žalovanému zo strany odvolacieho súdu zaslané na vedomie, v rámci kontradiktórnosti konania.

19. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) posudzujúc odvolanie žalobkyne, po zistení, že v danom prípade boli splnené podmienky na podanie odvolania podľa § 361 ods. 1 CSP a po zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti podľa § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), rovnako tak viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), keď dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny.

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

21. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalobkyne, uvedenými v odvolaní a tiež procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 CSP). Následne odvolací súd ustálil, že súd prvej inštancie dospel ku správnym skutkovým zisteniam, na ktoré správne aplikoval ustanovenia právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil.

22. Predmetom konania bolo pritom rozhodovanie o požiadavke žalobkyne na obmedzenie žalovaného z užívania nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v kat. území V. P., rodinného domu so súpisným číslom XXX na parc. č. XXXX/XXX, na adrese L. XXX/XXX, XXX XX Z., na dobu 5 rokov. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobkyne je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie vykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, či dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či rozhodnutie nevychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

23. K žalobkyňou uvádzaným dôvodom odvolania, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním

sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

24. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinami, ktoré strany predložili, ako aj výsluchom strán sporu a ich dospelých detí (P. K., F. L.), z ktorých aj podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že v konaní nebolo preukázané psychické ani fyzické násilie, ako ani hrozba takéhoto násillia vo vzťahu k žalobkyni, ktorá býva v spoločnom dome, čím by sa stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným. Bolo potrebné vychádzať z toho, že žalobkyňa už v žalobe uviedla, že vzťahy medzi ňou a žalovaným boli po väčšinu trvania manželstva štandardné a že konanie žalovaného dňa 23.03.2022 bolo účelové pre vyhovenie jeho návrhu na rozvod, pričom dodala, že až od toho okamihu sa stalo spolužitie neznesiteľným (poznámka odvolacieho súdu, v konaní nebolo preukázané spolužitie strán sporu odo dňa 23.03.2022). Uvedené nepriamo potvrdili aj svedkovia F. L. a taktiež P. K., pričom obidvaja hovorili o konfliktoch medzi manželmi počas manželstva, avšak z výpovede P. K. nie je možné vyvodiť, že by medzi bývalými manželmi, t. j. stranami tohto sporu, išlo aj o psychické a fyzické násilie, či hrozbu takého násillia. P. K. okrem iného vo svojej výpovedi uviedla, že asi 8 rokov dozadu bolo obdobie hádok a asi aj bitiek, mama sa sťažovala, že otec ju aj udrel (pozn. odvolacieho súdu, počas výpovede nepotvrdila, že by bola svedkom týrania, uviedla len, že počula krik a humbuk... konštatovala, že otec v podstate asi bol agresívny... pri verbálnom vyhrázaní osobne prítomná nebola, skôr ju vulgárne urážal, bitky vedela len zo sťažovania sa mamy). Okrem toho uviedla, že žalovaný kontaktuje jej bývalého manžela, ktorý volá ďalšej navrhnutej svedkyni, tá by mala byť vypočutá ohľadom incidentu z mája 2021 alebo 2020. Medzi rečou tiež uviedla, že žalobkyňa sa psychicky zrútila a myslí si, že je to aj z toho aký život žili. Mamu považuje za týranú ženu ale nechce to ale až tak uvádzať. Následne uvádzala dovolenky a tiež spomenula, že „hriech“ vznikol, keď sa žalovaný vrátil a žalobkyňa sa ho vždy pýtala, že prečo ide tak neskoro. Okrem toho uvádzala, že mu dohovárali ohľadom rozvodu a žalobkyňa mu hovorila, aby sa unormálnil, aby prestal. Záverom uviedla, že je dobré, že sa rodičia rozviedli, otec nie je atakovaný matkou a mama nim, tým pádom nie je problém a každý si žije spokojný život. Z uvedeného svedeckého tvrdenia jednotlivo, ani v kontexte s ostatnými dôkazmi ani podľa názoru odvolacieho súdu nevyplýva fyzické ani psychické násilie alebo jeho hrozba. Preukázané boli len niektoré konflikty, ktoré sa vyskytli počas dlhotrvajúceho manželstva a tie aj samotnou žalobkyňou v žalobe boli hodnotené ako štandardné manželstvo. Čo sa týkalo výsluchu F. L., ten uviedol, že raz neprišla mama na rodičovské združenie, lebo ju otec zbil, ich nebil, žili v strachu, keď prišiel otec domov, išla za ním mama, aby mu dala jesť, potom vznikol problém a bolo počuť už len krik. Potom poukázal na to, že raz mu mama nezdvihla telefón a on ju začal biť, v čom sa mu snažil zabrániť. Následne uviedol, že otec si našiel dôvod, aby búchal, kričal, nadával. Mama bola na tom zle, zdeptal ju a začala chodiť ku psychológovi alebo psychiatrovi. Keď prišli domov zo súdu, otec ju zbil. Musela ísť k zubárovi na vyšetrenie. Po súde sa do toho nestaral. Žije v zahraničí a nemá na to dosah. Potom uviedol, že keď bol v 3. - 4. ročníku, otec mamu mlátil, išla tam sestra s tým, že zavolá na neho políciu a dobil aj ju (poznámka odvolacieho súdu, uvedenú udalosť sestra - P. K. prezentovala inak, vid' vyššie). Následne uviedol, že bol často očitým svedkom násillia a pritom spomenul predposledné Vianoce, kedy bránil otcovi odísť z domu a nastal konflikt (poznámka odvolacieho súdu, opätovne bol uvádzaný konflikt zo strany svedka a nie násillie, to uviedol len všeobecne, ale ďalej poukazoval na jednotlivé konflikty medzi stranami sporu). Okrem toho dodal, že tej skutočnosti, že žalovaný udrel žalobkyňu bola svedkom aj V. K.. Ďalej opisoval konflikty v rámci spolužitia manželov (otázky typu, kam ide a kde bol, keď sa svedkovi nechcelo robiť a odišiel preč). Taktiež dodal, že otec nebol alkoholikom. Slovné útoky prebiehali tak, že išlo akoby o obojstrannú hádku, matka odrážala útoky otca. Následne opätovne svedok opísal konflikt vyššie, do ktorého sa zapojila sestra, tentoraz s odôvodnením „keď som mal 8-9 rokov, spával som vtedy s rodičmi. Otec ráno matku zavrel do spálne, kričal na ňu dokedy budem s nimi spať. Vošla tam sestra a povedala, že bude volať policajtov. Bol som na chodbe blízko spálne. Keď sestra vyvalila dvere, videl som že otec drží matku, a ona len kričala. Bolo tam prítomie. Keď sestra vošla, konflikt s matkou už nepokračoval.“ Následne doplnil konflikt ohľadom bitia, keď mama nedvihala telefón tak, že „schádzal som zo strechy. Videl som ako otec drží mamu, päšťou ju búchal do pleca a pýtal sa jej kde si bola.“ Nepamätal si, koľko krát ju udrel. Záverom dodal myšlienku, že otec sa už domov vrátiť nechce. Okrem toho tiež dodal, že mama sa snažila otcovi v rozvode zabrániť. Ani on nechcel, aby sa rodičia rozviedli. V celom kontexte svedeckej výpovede aj podľa názoru odvolacieho súdu je zrejmé, že počas trvania manželstva nastali konflikty, avšak násillie zo strany žalovaného opätovne preukázané nebolo. Aj priebeh ďalšieho konfliktu mala potvrdiť V. K., čo aj podľa názoru odvolacieho súdu by bolo nevhodné a neprínieslo by to preukázanie, že sa žalovaný voči žalobkyni dopúšťal dlhotrvajúceho násillia. Bolo potrebné pritom prihliadnuť na to, že navrhovaná svedkyňa so stranami sporu nikdy dlhodobo nežila, pričom dlhotrvajúci

charakter násilného konania nebol potvrdený ani výpoveďami už vypočutých svedkov, ktorí so stranami sporu dlhodobo žili, ako ani oboznámením sa s listinnými dôkazmi, predloženými stranami sporu. Okrem toho svedkyňa mala potvrdiť existenciu jedného konfliktu, pričom je potrebné zdôrazniť, že násilie nie je možné zamieňať s konfliktom, preto súd prvej inštancie správne tento návrh na doplnenie dokazovania zamietol.

25. Podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa z dôvodu fyzického alebo psychického násilia alebo hrozby takého násilia vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo byte, stalo ďalšie spolužitie nezniesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov obmedziť užívacie právo druhého manžela k domu alebo bytu patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva, prípadne ho z jeho užívania úplne vylúčiť.

26. Z dikcie predmetného zákonného ustanovenia teda vyplýva možnosť súdnym rozhodnutím zamedziť (obmedzením alebo úplným vylúčením užívacieho práva) osobám, dopúšťajúcim sa násilia na blízkej osobe, dopúšťať sa takého konania ich vylúčením z užívania bytu alebo obmedzením ich užívacieho práva. Právo nebyť vystavený domácemu násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom, pričom samotná Ústava SR, ako i jednotlivé právne normy zaručujú právo na nedotknuteľnosť súkromného života osoby, čím je ponímané aj právo na pokojný rodinný život a pod. Je však nevyhnutné, aby situácia „násilia“ nebola zamieňaná so situáciou konfliktu, nakoľko násilie nie je hádka ani konflikt, ale býva dlhotrvajúca a má stupňujúcu tendenciu s tým, že predpokladom pre použitie sankcie vyplývajúcej z dikcie citovaného zákonného ustanovenia, t. j. úplné vylúčenie z užívacieho práva k nehnuteľnosti alebo len jeho časové obmedzenie, ktorého sa žalobkyňa v prejednávanej veci po zmene žaloby domáhala, bolo preukázanie existencie bezpodielového spoluvlastníckeho vzťahu manželov k domu alebo bytu, existencia spolužitia oboch manželov v dome alebo v byte, existencia a realizácia fyzického alebo psychického násilia, resp. jeho hrozby a nezniesiteľnosť ďalšieho spolužitia z uvedených dôvodov.

27. V prejednávanej veci pritom bolo nepochybné, že k ukončeniu spolužitia strán sporu v dome došlo až po konflikte dňa 23.03.2022, kedy bol žalovaný nútené vykázaný z obydlija. Uvedené však nie je možné považovať za nepreukázanie existencie spolužitia oboch manželov v dome tak, ako to vyhodnotil súd prvej inštancie. Ani samotná skutočnosť, že žalovaný v čase rozhodovania súdu viedol nový život, nie je dostatočným argumentom na to, aby súd prvej inštancie nemal za preukázanú existenciu spolužitia. Je potrebné v tomto ohľade prihliadnúť na to, že kým nedôjde k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva k obydliju, je návrat žalovaného do obydlija možný. Predmetom ďalšieho dokazovania preto správne aj zo strany súdu prvej inštancie bola existencia a realizácia fyzického alebo psychického násilia, resp. jeho hrozby a nezniesiteľnosť ďalšieho spolužitia, pričom súd prvej inštancie správne ustálil, že žalobkyňa relevantným spôsobom nepreukázala, že sa žalovaný na nej dopúšťal násilia. Dokonca ani za konflikt, ktorý viedol k vykázaní zo spoločného obydlija žalovaného, žalovaný nebol uznaný vinným, ale rozhodnutím číslo spisu H.o dňa 03.10.2022 bolo konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu zastavené z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané. Rovnako tak, ani zo svedeckých výpovedí detí strán sporu nevyplýva násilie, resp. jeho hrozba, ako ani nezniesiteľnosť ďalšieho spolužitia, pričom F. L. vyslovene uviedol, že nechcel, aby sa rodičia rozvázali a následne poukazoval na jednotlivé konfliktné situácie, ktoré sa odohrali počas niekoľko ročného manželstva, pričom je potrebné vziať zreteľ, že jednu konfliktnú situáciu opísal rôznymi spôsobmi, nikdy na žalovaného on, ako ani jeho sestra, či žalobkyňa nevolali políciu, násilie žiadnym spôsobom neriešili a až po podaní návrhu na rozvod došlo ku jedinému konfliktu, ktorý bol aj nahlásený na príslušnom policajnom oddelení a aj to s časovým odstupom, pričom z lekárskej správy zo dňa 24.03.2022 vyplýva, že včera ju napadol a zbil manžel - sotil ju do zárubne a udrela si hlavu, pohryzol ju do ľavej ruky, stlačil jej pravé zápästie. Fotografie v spise boli vyhotovené podľa žaloby dňa 29.03.2022 a incident podľa udania v žalobe sa stal dňa 22.03.2022, pričom je opísaný „po príchode do našej spoločnej domácnosti ma fyzicky napadol, vyhrážal sa, hodil hlavou do zárubne dverí a následne ma zdvihol, uderil ma viac krát päťou do tváre, surovo hryzol do ľavej ruky, silno stlačil pravé zápästie“, čo je v rozpore s opisom z lekárskej správy aj z priestupkového konania, v rámci ktorého je uvedené, že žalovaný mal po predchádzajúcej slovnej výmene názorov fyzicky napadnúť žalobkyňu takým spôsobom, že ju mal pohryznúť do ľavej ruky a odstrčiť od seba, následkom čoho mala naraziť pravou časťou tváre do zárubne dverí, čím jej mali byť spôsobené zranenia, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie s dobou liečenia do 7 dní. Následne ju mal v ten istý deň, hodinu po prvom incidente v spálni rodinného domu sotiť na posteľ, vyjsť na ňu, vyhrážať sa jej, že ju zabije, rozštvrtí, popri tom jej mal držať pravú ruku a na ľavej ruke

mal kľáčať a vzápätí na to jej mal dať vankúš na tvár a presne nešpecifikovaný čas na tvári podržať. Navyše, je potrebné prihliadnúť aj na tú skutočnosť, že ani žalobkyňa v rámci rozvodového konania, proti logike jej argumentácie v tomto konaní, nesúhlasila s rozvodom. Uviedla, že hádky, ktoré uviedol navrhovateľ ako dôvod rozvodu nie sú ako dôvod s poukazom na dĺžku manželstva nijak výnimočné. Konanie žalovaného dňa 23.03.2022 vysvetlila v tejto žalobe ako účelové, z dôvodu vynútenia si súhlasu s rozvodom a tým bezpečne preukázané dôvody na rozvod manželstva.

28. Čo sa týkalo návrhu ohľadom lekárskej správy od psychiatra, resp. psychológa, v tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v spise je už založený lekársky nález zo dňa 26.04.2022 od psychiatra, z ktorého vychádzal aj súd prvej inštancie a z neho je zrejmé, že žalobkyňa trpela dysforickou reakciou na matrimom, konflikt, na ktorom má svoj významný podiel, teda uvedené potvrdzovalo aj vyjadrenia strán sporu, ako aj ich detí, že v manželstve strán sporu boli konflikty, pričom však hádky medzi manželmi boli obojstranné. Navyše, sama žalobkyňa na pojednávaní pred súdom prvej inštancie uviedla, že psychiatrovi nepovedala, že ju týra, s odôvodnením, že je to chlap a pritom uvádzala, že od roku 2013 ho pravidelne navštevuje z dôvodu, že ju žalovaný týral. Následne dodala, že bola u psychologičky aj v zariadení Q., ale žiadne doklady nepredložila, pričom aj odvolací súd bol toho názoru, že počas trvania prvoinštančného súdneho konania na uvedené mala dostatok času a tiež vedela, resp. mala vedieť, keďže je právne zastúpená, že je to predmetom dokazovania (najmä s ohľadom na to, že sa súd prvej inštancie pýtal na lekárske správy a týranie, ktoré bolo predmetom dokazovania). Rovnako tak bolo potrebné prihliadnúť na správu L.. F.. A. K., C.. zo dňa 18.07.2022 (nachádzajúca sa v konaní o rozvod), v rámci ktorej lekár uviedol, že žalobkyňa sa lieči dlhodobo pre neurotické ťažkosti a jej aktuálny stav jej plne umožňuje plnohodnotne sa zúčastniť rozvodového konania, ktoré bolo dlhodobo odročované z dôvodu, že žalobkyňa bola práceneschopná. S poukazom na uvedené tak aj odvolací súd bol toho názoru, že návrh na vykonanie dokazovania vymedzeného, že predložia „papiere o tom, že vyhľadala psychologickú a psychiatrickú pomoc“ nebol dôvodom na odročenie pojednávania, nakoľko právny zástupca žalobkyne, ako ani žalobkyňa, bližšie nešpecifikovali, o akú pomoc išlo, kým bola poskytnutá, kedy a čo sa má vykonaným dôkazom preukázať a najmä, prečo v priebehu konania predložený nebol a to najmä za stavu, že lekársky nález od psychiatra sa v spise nachádza (podaný so žalobou), avšak neuvádza žiadnu informáciu ohľadom násillia páchaného na žalobkyňu. Zmätočne pritom pôsobí aj správanie žalobkyne, na ktoré poukazyval aj súd prvej inštancie, pričom pozornosť odvolacieho súdu neušlo, že na pojednávaní konanom dňa 22.11.2022 v predmetnej veci, bolo zo strany právneho zástupcu žalobkyne uvedené, že žalobkyňa žalovanému neumožnila prevzatie osobných (jeho) vecí, ktoré si chcel prevziať po smrti matky, bez relevantného dôvodu. Čo sa týkalo zamietnutia návrhu na výsluch vnučky V. K., k uvedenému sa odvolací súd vyjadril v bode 24 tohto rozhodnutia a mal za to, že navrhovaná svedkyňa so stranami sporu dlhodobo nežila, preto nemohla ani dôveryhodne potvrdiť dlhotrvajúci charakter násillného sporu. Preukázanie samotného konfliktu nie je možné považovať za násillie.

29. Navyše, pozornosť odvolacieho súdu neušlo, že žalobkyňa zmenou žaloby požadovala zákonom neupravené (časovo ohraničené) obmedzenie žalovaného z užívania nehnuteľnosti (s dôsledkami však jeho úplného vylúčenia z užívania), nachádzajúcej sa v kat. území V. P., rodinného domu so súpisným číslom XXX na parc. č. XXXX/XXX, na adrese L. XXX/XXX, XXX XX Z., na dobu 5 rokov, a to i napriek tomu, že neodkladným opatrením bola odkázaná na podanie žaloby na trvalé vylúčenie žalovaného z užívania nehnuteľností. V tejto súvislosti preto odvolací súd dodáva, že vychádzajúc z výkladu § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd môže jednak právo užívať dom alebo byt druhému manželovi obmedziť alebo tiež ho môže z užívania úplne vylúčiť. Uvedené závisí od skutkových okolností, pričom však obmedzenie užívacieho práva treba chápať tak, že sa môže jednak určiť rozhodnutím súdu, ktorú časť domu, prípadne, ak to bude možné, tak aj ktorú časť bytu nebude môcť druhý manžel užívať. Zakáže sa mu tým prístup do niektorých častí domu, do niektorých miestností. Obmedzenie v užívaní teda nemôže spočívať v časovo dočasnom, avšak úplnom vylúčení z užívania. Takéto obmedzenie, aby splnilo svoj účel, bude možné uplatniť vtedy, ak to bude z hľadiska charakteru domu, prípadne bytu možné. Vylúčenie z užívania domu či bytu znamená, že súd rozhodne, že druhý manžel, a teda aj spoluvlastník nemôže užívať dom alebo byt a zakáže mu vstup do domu či bytu. Súd by mal v takomto rozhodnutí určiť lehotu, dokedy má dom alebo byt opustiť, avšak ani judikatúra, ako ani komentáre k uvedenému zákonnému ustanoveniu neurčujú časové obmedzenie užívacieho práva k nehnuteľnosti. Toto časové obmedzenie pritom žalobkyňa v zmene žaloby žiadnym spôsobom nezodôvodnila, a preto odvolací súd má za to, že aj z tohto pohľadu bolo potrebné žalobu žalobkyne považovať za nedôvodnú. Uvedené časové obmedzenie protirečí najmä tomu, že ak sa zmenia pomery a sú tu predpoklady na obnovenie spolujitia

v dome či byte, môže súd na návrh niektorého z manželov zrušiť obmedzenie či vylúčenie z užívacieho práva druhého manžela, čo pri časovom obmedzení určenom vo výroku rozhodnutia by nebolo možné.

30. Súd prvej inštancie tak dospel k absolútne správne právnemu záveru, že žalobkyňa v priebehu celého prvoinštančného konania žiadnym dôkazným prostriedkom nepreukázala svoje tvrdenia, že konanie žalovaného, resp. jeho správanie by mohlo ohroziť jej život alebo zdravie, či už fyzické alebo psychické, a správne jej žalobu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko vylúčiť - časovo obmedziť vlastníka (spoluvlastníka) z užívania nehnuteľnosti je možné iba v prípadoch, keď je preukázané násilie, ktoré musí mať dlhotrvajúci charakter, keď táto zákonná požiadavka však nevyplýva ani zo žaloby (sama uviedla, že vzťahy boli štandardné počas väčšinu trvania manželstva) a ani z obsahu v spise založených listinných dôkazov a svedeckých výpovedí, nemožno vyvodiť, že správanie žalovaného voči žalobkyni nadobúdalo intenzitu fyzického a psychického násillia, pre ktoré by bolo ďalšie spolužitie strán v dome neznesiteľným a neudržateľným z hľadiska možného ohrozenia telesného a duševného zdravia žalobkyne.

31. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že výnimočnosť zásahu do vlastníckych práv osoby podozrivej z tvrdeného násillia musí byť v konaní podložená konkrétnymi a relevantnými okolnosťami každého jednotlivého prípadu, keďže ide o zásadné obmedzenie základných práv zo strany orgánov verejnej moci a citelný zásah do inak neodňateľného práva každej osoby na jej súkromný život v zmysle čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práva na nedotknuteľnosť jej obydlia v zmysle čl. 21 Ústavy SR. Časové obmedzenie žalovaného z užívania celej spoločnej nehnuteľnosti so žalobkyňou (v podstate úplné vylúčenie), bez relevantných dôvodov, by tak predstavoval neprimeraný a zákonu nezodpovedajúci zásah do výkonu jeho vlastníckych práv a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, keďže potreba uprednostnenia záujmu žalobkyne na úkor práv žalovaného v danej právnej veci nebola žiadnym spôsobom preukázaná, a to najmä za stavu, že aj žalobkyňa v žalobe hodnotila manželské spolužitie za štandardné.

32. Ohľadom žalobkyňou nevykonaných dôkazov, odvolací súd poukazuje na svoje predchádzajúce odôvodnenie a má tiež za to, že nemožno súhlasiť so žalovaným vytýkanou koncentracie konania, týkajúcou sa toho, že žalobkyňa síce repliku nepodala, avšak včasnosť predloženého prostriedku procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany musí súd vyhodnotiť v okolnostiach konkrétneho prípadu a je ponechané na úvahe súdu, či prípadné omeškanie ospravedlní, alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že súd na procesný úkon neprihliadne, a tým mu neprizná procesné účinky. O tom, či súd omeškaný procesný úkon strany ospravedlní, alebo nie, nevydáva procesné uznesenie. V odôvodnení rozsudku vo veci samej však vysvetlí, že na procesný úkon strany neprihliadol a z akých dôvodov. Vychádzajúc z uvedeného, preto odvolací súd bol toho názoru, že oneskorené navrhovanie dôkazov zo strany obidvoch strán sporu súd prvej inštancie sčasti ospravedlnil, tieto hodnotil a vyhodnotil tak, že návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré nevykonal, zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil v bode 50. napadnutého rozsudku, majúc za to, že súd mal dostatočne zistený skutkový stav. Bol tiež toho záveru, že navrhnuté dôkazy by nezrejmili žiadne nové významné okolnosti veci, pri navrhovanej svedkyňi by išlo možno o ozrejmienie nejakých situácií, ktoré by s ohľadom na vykonané dokazovanie nemalo vplyv na výsledok sporu, keďže uvedená svedkyňa so stranami sporu v domácnosti nežila, s čím sa odvolací súd stotožňuje. Navyiac, nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že výsluch tejto svedkyne nebol na druhom pojednávaní ani požadovaný.

33. Vnútorne presvedčenie súdu ako výsledok hodnotenia dôkazov sa tak vytvára na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadne na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítanie toho, čo uviedli strany sporu. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti a aké prostriedky procesnej obrany použil, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich hodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo

presvedčivé. V posudzovanej veci preto bol odvolací súd toho názoru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci a jeho skutkové závery, dokazovaniu zodpovedajúce, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil. Okolnosti namietané žalobkyňou v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú podľa názoru odvolacieho súdu za následok zmenu právneho, ako ani skutkového posúdenia súdom prvej inštancie. Samotná skutočnosť, že rozhodnutie nie je zdôvodnené podľa predstáv strany sporu, neznamená porušenie práva na spravodlivý proces a neumožňuje odvolaciemu súdu „prehodnotenie“ výsledkov dokazovania podľa jeho predstáv.

34. V ostatnom odvolací súd už len poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

36. Náhrada trov konania je vo všeobecnosti ovládaná zásadou úspechu vo veci. Zásada úspechu vo veci je upravená v § 255 CSP a úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Záver súdu o tom, že je splnený predpoklad na náhradu trov však nevyklučuje, aby súčasne súd dospel k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, t. j. dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd za takýchto okolností potom napriek neúspechu vo veci vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

37. V prejednávanej veci súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí uviedol, že strany sporu v priebehu konania nenavrhli a ani súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal postupovať podľa 257 CSP a náhradu trov konania žalovanému nepriznať. Aj do tohto výroku podala odvolanie žalobkyňa a namietala, že k začatiu konania došlo na základe právoplatného uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, pričom mala za to, že okresný, ako aj krajský súd mali spáchanie domáceho násillia za dostatočne preukázané. Okrem toho dodala, že k útoku dňa 23.03.2023 skutočne došlo, a preto by aj v prípade neúspechu nemala byť potrestaná za to, že sa rozhodla brániť proti násillnému správaniu. Navyiac, poukázala na to, že jej príjmy sú minimálne a bola finančne závislá od žalovaného, preto úhrada trov je pre ňu likvidačná.

38. Podľa ustanovenia § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedat' osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Na účely moderácie nie je rozhodujúce, na základe akej zásady boli trovy uložené a ktorá strana ich má nahradit', teda moderovat' možno aj trovy zastaveného konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo charakterom procesnej situácie. Ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovat' za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmat', či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť.

39. Dôvody uvádzané žalobkyňou, a to majetkové, zárobkové a sociálne pomery žalobkyne, ktorá bola na podanie žaloby odkázaná v rámci neodkladného opatrenia, pretože sa rozhodla brániť proti násillnému konaniu a tiež minimálne príjmy a finančná závislosť od žalovaného, nie sú podľa názoru odvolacieho súdu dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali odklon od zásady úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP) pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Niet sporu o tom, že žalobkyňa sa zmenenou žalobou domáhala obmedzenia vlastníckeho práva žalovaného na obdobie 5 rokov, dôvodiac fyzickým a psychickým násillím, resp. jeho hrozby, ktoré však nepreukázala, pričom žalovaný nebol uznaný vinným ani z konfliktu, na základe ktorého bol nútene vykázaný zo spoločného obydllia. Čo sa týkalo nariadeného neodkladného opatrenia, v tomto ohľade je potrebné zdôrazniť, že neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP má preventívnu funkciu, a preto nemožno jeho nariadenie podmieňovat' požiadavkou preukázania násillného skutku. V tomto konaní prevláda požiadavka rýchlosti pred zisťovaním spoľahlivých tvrdených rozhodujúcich skutočností, čo znamená,

že postačuje, ak podmienky dôvodu nároku sa javia aspoň pravdepodobnými. Keďže ani súdy v rámci neodkladného opatrenia nemali za preukázané skutkové zistenia, tak uložili žalobkyni povinnosť na podanie žaloby vo veci samej, a to žalobu na trvalé vylúčenie žalovaného z užívania nehnuteľností. Uvedené žalobkyňa naplnila, avšak dôkazné bremeno neunesla a navyiac, zmenila súdom uložený petít na obmedzenie žalovaného z užívania nehnuteľnosti, preto podľa názoru odvolacieho súdu ani odkaz na neodkladné opatrenie a povinnosť podať žalobu neobstojí. Bolo len na žalobkyni, rozhodnúť sa, či a v akom rozsahu žalobu podá, čím ju odôvodní a akým spôsobom unesie dôkazné bremeno. Ustanovenie § 257 CSP má pritom slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok. Pokiaľ v prejednávanej veci žalovaný od začiatku konania namietal nepreukázanie násilia, bolo by práve takéto rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu k úspešnému žalovanému nespravodlivé. Skutočnosti uvádzané žalobkyňou, ktorá poukazovala na svoje majetkové a zárobkové pomery, nie je možné samé o sebe hodnotiť za dôvodné, pričom bolo potrebné prihliadnuť aj na to, že súdny poplatok za podanie žaloby zaplatila, oslobodenie od súdnych poplatkov nežiadala a sama v konaní preukázala, že zo žalovaným uzatvorila zmier, v rámci ktorého jej uhradil výživné na manželku. Vzhľadom na priebeh konania a v ňom preukázané skutkové zistenia, samotná skutočnosť, že žalobkyňa má nízky príjem, nestačí na to, aby bolo v danej veci aplikované výnimočné ustanovenie § 257 CSP. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú nielen včas, ale aj riadne s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžr/38/2011). Odvolací súd mal preto za to, že súd prvej inštancie aj v časti nároku na náhradu trov konania rozhodol vecne správne, keď žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania proti žalobkyni, nevzhliadnuc pritom dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP ako vecne správne potvrdil.

41. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v súvislosti s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči neúspešnej žalobkyni, pričom taktiež nevzhliadol ani v rámci odvolacieho konania dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia o odvolaní v zmysle § 262 ods. 2 samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).